

Gefördert durch den Europäischen Fonds für regionale Entwicklung aus dem Kooperationsprogramm INTERREG VA BB-PL 2014-2020
Dofinansowany przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego z Programu Współpracy INTERREG VA BB-PL 2014-2020

Erinnerung verbindet Oder-Warthe

ABSCHLUSSKONFERENZ ZUM FÖRDERPROJEKT

„STÄTTEN DER ERINNERUNG
ODER-WARTHE“ 2019-2023

Pamięć łączy Odra-Warta

KONFERENCJA KOŃCOWA PROJEKTU

„MIEJSCA PAMIĘCI
NAD ODRA I WARTA“ 2019-2023

Dienstag, 21. März 2023
Kulturhaus Seelow

Grenzüberschreitende
Tourismusmarke

neue Orte der Erinnerung und
Begegnung

deutsch-polnisches Netzwerk
mit internationaler Strahlkraft

Wtorek, 21 marca 2023 roku
Dom Kultury w Seelow

Transgraniczna
marka turystyczna

nowe miejsca pamięci
i spotkania

polsko-niemiecka sieć
o międzynarodowym oddziaływaniu

Mit dem Förderprojekt „Stätten der Erinnerung Oder-Warthe“ entwickelten die Projektpartner Stadt Seelow (Leadpartner), die Stadt Kostrzyn nad Odrą und die Gemeinde Słońsk Instrumente und Methoden, um die einzigartige Erinnerungslandschaft in der Oder-Warthe Region gemeinsam zu pflegen, zu stärken und als besonderes Merkmal auch touristisch in Wert zu setzen. In gemeinsamer grenzübergreifender Projektarbeit wurden verschiedene Outputs realisiert:

Grenzübergreifende touristische Marke

Rund 200 Erinnerungsorte bieten in der Oder-Warthe Region individuelle und vielschichtige Einblicke in die wechselvolle Regionalgeschichte. Zusammengenommen besitzen sie großes Potenzial für nachhaltige touristische Angebote mit internationaler Strahlkraft. Die Region Oder-Warthe soll als gemeinsamer, grenzüberschreitender historischer Kulturraum verstanden werden. Die Besonderheit des Projekts bestand darin, den Austausch der verschiedenen erinnerungskulturellen Perspektiven Deutschlands, Polens und International zu fördern.

Als *multiperspektivische Erinnerungslandschaft* für die besondere Geschichte der deutsch-polnischen Grenzregion, insbesondere ab 1944, bietet die Oder-Warthe Region einzigartige und authentische Destinationen für Bildungs- und Erinnerungstourismus, Kulturreisen, Austausch und Dialog. Das gemeinsame Anliegen und der inhaltliche Leitfaden der neuen Marke lässt sich auf die Aussage „Erinnerung verbindet“ zurückführen. Ziel ist eine gemeinsame friedliche Zukunft und ein tiefergehendes gegenseitiges Verständnis.

Grenzübergreifendes Netzwerk Erinnerungsorte

Erinnerungsorte, Denkmale und Museen arbeiten im Rahmen einer gemeinsamen regionalen Marke aktiv zusammen, um einen gemeinsamen Erinnerungs-, Begegnungs- und Entdeckungsraum zu kreieren, der ein besseres Verständnis der vielschichtigen Erinnerungswelten beiderseits der Grenze unterstützt und offen nach außen transportiert.

W ramach projektu „Miejsca Pamięci nad Odrą i Wartą” partnerzy projektu Miasto Seelow (partner wiodący), Miasto Kostrzyn nad Odrą i Gmina Słońsk opracowali instrumenty i metody, aby wspólnie chronić i wzmocnić wyjątkowy krajobraz pamięci w regionie Odra-Warta oraz wykorzystać i wypromować go jako szczególnie waleń turystyczny. W ramach wspólnych transgranicznych działań projektowych wypracowano kilka znaczących rezultatów:

Transgraniczna marka turystyczna

Około 200 miejsc pamięci w regionie Odra-Warta oferuje indywidualne i wielowarstwowe spojrzenie na burzliwą historię regionu. Ujęte razem mają one znaczący potencjał wytworzenia zrównoważonej oferty turystycznej o międzynarodowej sile oddziaływania. Region Odra-Warta należy rozumieć jako wspólną, transgraniczną historyczną przestrzeń kulturową. Szczególnym wyzwaniem projektu było wspieranie i promowanie wymiany nt. kultury pamięci z perspektywy Polski, Niemiec i z perspektywy międzynarodowej.

Jako *multiperspektywiczny krajobraz pamięci* o wyjątkowej historii polsko-niemieckiego pogranicza, zwłaszcza od 1944 roku, region Odra-Warta oferuje wyjątkowe i autentyczne miejsca dla turystyki edukacyjnej i historycznej, kulturalnej, wymiany i dialogu. Wspólne sedno i merytoryczne kierunki nowej marki koncentrują się w stwierdzeniu „Pamięć łączy”. Celem jest wspólna, pokojowa przyszłość i głębsze wzajemne zrozumienie.

Transgraniczna sieć Miejsca pamięci

Miejsca pamięci, zabytki i muzea aktywnie współpracują w ramach wspólnej marki regionalnej, aby stworzyć wspólną przestrzeń pamięci, spotkań i odkryć, która wspiera lepsze zrozumienie wielowarstwowych światów pamięci po obu stronach granicy i otwiera je dla świata zewnętrznego.

Dienstag, 21. März 2023, 9:30 Uhr

Wtorek, 21 marca 2023 roku, godz. 9.30

Kulturhaus / *Dom Kultury* Seelow, Erich-Weinert-Str. 13, 15306 Seelow

Agenda

Uhrzeit Godzina	Programm
9.30 Uhr	Anmeldung

Program
Rejestracja

Eröffnung und Grußworte	
10.00 Uhr	Jörg Schröder Bürgermeister Stadt Seelow, Lead Partner Jobst-Hinrich Ubbelohde Europastaatssekretär, Ministerium für Finanzen und für Europa des Landes Brandenburg Tadeusz Jędrzejczak Vorstandsmitglied der Woiwodschaft Lubuskie (Marschallamt der Woiwodschaft Lebus) - Mitglied des Begleitausschusses Interreg VA Andrzej Kunt Bürgermeister Stadt Kostrzyn nad Odrą Janusz Krzyśków Gemeindevorsteher Gemeinde Słońsk

Powitanie i otwarcie	
	Jörg Schröder Burmistrz miasta Seelow, Partner wiodący Jobst-Hinrich Ubbelohde Sekretarz stanu ds. europejskich, Ministerstwo Finansów i Spraw Europejskich Kraju Brandenburgia Tadeusz Jędrzejczak Członek zarządu Województwa Lubuskiego (Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego) – Członek Komitetu Monitorującego Interreg VA Andrzej Kunt Burmistrz Miasta Kostrzyn nad Odrą Janusz Krzyśków Wójt Gminy Słońsk

Erinnerung verbindet Projektrückblick 2019-2023	
10.40 Uhr	Thomas Drewing Wirtschaftsförderer Stadt Seelow, Projektleiter

Pamięć łączy Realizacja projektu w latach 2019-2023	
	Thomas Drewing Specjalista ds. rozwoju gospodarczego Miasto Seelow, Kierownik projektu

Neue Erinnerungs- und Begegnungsstätten in der Oder-Warthe Region	
11.00 Uhr	Kulturhaus Słońsk Beata Sroka, Gmina Słońsk
11.10 Uhr	Villa Wagener Kostrzyn nad Odrą Agnieszka Żurawska-Tatała, Karolina Kunt Stadt Kostrzyn nad Odrą
11.20 Uhr	Museum Geschichtsstation Seelow (Mark) Thomas Drowing, Wirtschaftsförderer Stadt Seelow
Multiperspektivische Erinnerungslandschaft Oder-Warthe	
11.30 Uhr	Basis, Konzept und Instrumente der neuen Tourismusmarke „Erinnerung verbindet“ Dirk Röder Wirtschaftsförderung Stadt Seelow
Europäische Kulturrouten blicken auf die Oder-Warthe Region	
12.10 Uhr	Liberation Route Europe – Europäische Kulturroute der Befreiung 1944-45 Joanna Roman Project Manager LRE, Krakow
12.20 Uhr	FORTE CULTURA – Europäische Kulturroute der Festungsmonumente Dirk Röder Vizepräsident

Nowe miejsca pamięci i spotkań w Regionie Odry i Warty	
Dom Kultury w Słońsku Beata Sroka, Gmina Słońsk	
Villa Wagener Kostrzyn nad Odrą Agnieszka Żurawska-Tatała, Karolina Kunt Miasto Kostrzyn nad Odrą	
Muzeum Stacja Historii w Seelow Thomas Drowing, Miasto Seelow	
Multiperspektywiczny Krajobraz Pamięci nad Odrą i Wartą	
Koncepcja i instrumenty nowej marki turystycznej „Pamięć łączy“ Dirk Röder, Miasto Seelow	
Europejskie Szlaki Kulturowe patrzą na Region Odry i Warty	
Liberation Route Europe – Europejski szlak kulturowy wyzwolenia 1944-45 Joanna Roman Project Manager LRE, Kraków	
FORTE CULTURA – Europejski szlak kulturowy zabytków fortecznych Dirk Röder Wiceprzewodniczący	

12.30 Uhr	Mittagspause Ausstellung Erinnerungsstätten Oder-Warthe

Obiad Wystawa Miejsca pamięci nad Odrą i Wartą	

Grenzübergreifendes Netzwerk „Erinnerung verbindet“ Oder-Warthe		Transgraniczna sieć „Pamięć łączy“ Odra-Warta	
13.30 Uhr	Interreg 6A Ausblick 2024-2027 Ariane Thiele Ministerium für Finanzen und für Europa des Landes Brandenburg, Referat 53 Eu- ropäische Territoriale Zusammenarbeit (INTERREG)	Interreg VIA – perspektywy na lata 2024-2027 Ariane Thiele Ministerstwo Finansów i Europy Kraju Związkowego Brandenburgia, Dział 53 Europejska Współpraca Terytorialna (INTERREG)	
13.45 Uhr	Ziele, Struktur, Maßnahmen des neuen Netzwerkes „Erinnerung verbindet“ Dirk Röder Wirtschaftsförderung Stadt Seelow	Cele, struktura, działania nowej sieci "Pamięć łączy" Dirk Röder Miasto Seelow	
14.00 Uhr	Erinnerungsorte und Netzwerkpartner stellen sich vor - EHL-Netzwerk Oderbruch-Orte - Netzwerk Spuren der Johanniter - Landesmuseum Meseritz - Gedenkstätte Museum Seelower Höhen - Museum Viadrina - Martyriums-Museum Słońsk - Naturmuseum Słońsk - Schloss Trebnitz - Volksbund Kriegsgräberstätten - MRU - Museum Festung Küstrin - Schweizerhaus Seelow - Museum Berlin-Karlshorst - Museum Lubuskie Gorzów Wielkopolski Unterzeichnung Netzwerkvereinbarung „Erinnerung verbindet“ Gruppenfoto	Miejscza pamięci i partnerzy sieci przedstawiają się - Sieć EHL-Netzwerk Oderbruch-Orte - Sieć Śladami joannitów - Muzeum Ziemi Międzyrzeckiej - Muzeum/Miejsce pamięci Seelower Höhen - Museum Viadrina - Muzeum Martyrologii w Słońsku - Ośrodek Muzealno-Edukacyjny w Słońsku - Schloss Trebnitz - Volksbund Kriegsgräberstätten - MRU - Muzeum Twierdzy Kostrzyn - Schweizerhaus „Dom Szwajcarski“ w Seelow - Muzeum Berlin-Karlshorst - Muzeum Lubuskie Gorzów Wielkopolski Podpisanie umowy o współpracy w sieci „Pamięć łączy“ Wspólne zdjęcie	
15.30 Uhr	Ausblick, nächste Termine	Perspektywa, następny termin	
15.35 Uhr	Ende der Veranstaltung	Zakończenie konferencji	

Sonstige Hinweise

Die Veranstaltung wird deutsch-polnisch simultan übersetzt.

Sie sind eingeladen, Info-Materialien Ihres Standortes auszulegen und maximal 1 Roll Up Display aufzustellen. Bitte informieren Sie uns rechtzeitig hierzu.

Datenschutzerklärung

Mit der Teilnahme an der Veranstaltung erklären die Teilnehmer*innen bzw. deren gesetzliche Vertreter, dass sie mit einer Veröffentlichung ihrer Namen und der Namen der Institutionen, die sie auf der Veranstaltung vertreten, einverstanden sind. Die Teilnehmer*innen bzw. die gesetzlichen Vertreter erklärt sich damit einverstanden, dass bei der Veranstaltung Bild-, Ton- und Filmaufnahmen gefertigt und anschließend verbreitet und zur Schau gestellt werden. Diese Einwilligung erfolgt unentgeltlich, ist räumlich und zeitlich unbeschränkt und gilt sowohl für das Recht am Bild als auch das allgemeine Persönlichkeitsrecht. Sie umfasst alle Medien, insbesondere aber das Recht, Aufnahmen im Print, TV-Sendungen und im Internet wiederzugeben. Dabei besteht die Möglichkeit, aber keine Pflicht, den Namen zu nennen.

Inne uwagi

Wydarzenie będzie tłumaczone symultanicznie na język niemiecki i polski.

Zapraszamy do wystawienia materiałów informacyjnych ze swojej miejscowości oraz do ustawienia maksymalnie 1 roll-up. Prosimy o poinformowanie nas z odpowiednim wyprzedzeniem.

Polityka prywatności

Poprzez udział w konferencji uczestnicy w niniejszym wydarzeniu, bądź też ich prawni przedstawiciele zgadzają się na upublicznienie swoich nazwisk oraz nazw instytucji, które reprezentują podczas wydarzenia. Uczestnicy, bądź też ich prawni przedstawiciele wyrażają zgodę, że podczas wydarzenia powstanie materiał zdjęciowy, dźwiękowy i filmowy, który następnie będzie publicznie rozpowszechniany i udostępniany. Zgoda ta następuje nieodpłatnie, nie jest ograniczona geograficznie i czasowo oraz odnosi się zarówno do praw do zdjęć, jak i generalnego prawa dotyczącego prywatności. Obejmuje ona wszystkie media, w szczególności jednak prawa do publikacji zdjęć drukowanych, w programach TV i internecie. Istnieje przy tym możliwość, ale nie obowiązek, podawania nazwiska.